

מה היה סיפורי "מערכות"

"אליכשל", מאת י. בורדיק זר. וילאר, הוא סיפור מרתק של שעות אחדות; שעות, בהן חיי עמים ומדינות תלויים על בלימה, ורק בידי "אישים חשובים-מאוד" בורדים ישנה אולי עוד היכולת לעשות משהו להצלחם.

וכי זה ארע?

דבר-מה נתקלקל, ולהק של מפציצים אמריקאיים החמושים בפצצות טעונות מטען-גרעיני טס ועבר את נקודת ה"אליכשל", שנקבעו לגביה סידורים אוטומטיים לחזרת כל מפציץ מבלי שיטיל משאו המחריד על מרכזי-החיים שבשטחי ברית-המועצות. הכל האמינו כי יש באותה "נקודת-בליחה" כדי להבטיח בטחון מוחלט שלא יקרה כשלון. אך הדבר קרה. איש אינו יודע כיצד קרה, אך אין להשיבו עוד. בגבהי שמי מיצר-ברינג שבין אלאסקה לסיביר, במטוס "וינדיקאיטור" רחב-הכנפיים, מתבונן מפקדו בסימני-הצופן שעלו נגד עיניו — ותוהה לדעת האם זו אמת או טעות. יעדו של הלהק — מוסקבה! במקלט שב"בית-הלבן" בואשינגטון פונה הנשיא הצעיר וקר-הרוח אל מתורגמנו לרוסית ואומר: "נשוחח עם כבוד ראש-הממשלה הרוסי".

בריווק לא רב, בחדר-המלחמה שבפנטאגון, מתבוננים שרי-ההגנה וחבר עוזריו בהרדה גוברת והולכת בנקודות-הזוהר המזדחלות קדימה על פני המסך-המפנה הענקי.

במתקן תת-קרקעי אחר, מרחק אלפי קילומטרים על פני ארצות-הברית, מסביר עדיין גנרל מ"פיקוד-האוויר האסטרטגי" לחבר-קונגרס, שבא לערוך ביקור במקום, את פעולת מכשירי-הפני-כל-תקלה.

ב"קו החם" — הוא קו הטלפון הישיר המקשר את ה"בית-הלבן" עם הקרמלין — פותחים הנשיא האמריקאי הצעיר וראש הממשלה הרוסי במשא-ומתן; בעוד שהמטוסים — שכבר ברור כי אי-אפשר להחזירם מיעדם — מגמאים את הדרך למוסקבה. גורלה של המטרופולין הרוסית נחרץ. נשיא ארה"ב נוקט בדרך בלתי-צפויה להציל את רובה של ארה"ב, ואת התבל כולה, מן השואה הגרעינית, והוא מקריב לשם כך — כפיצוי סמלי על מוסקבה שהושמדה — את ניו-יורק!

גנרל אמריקאי נקרא לבצע את המשימה האיומה — כשכל יקיריו טרף לפצצתו.

למן ההתחלה השלוה-לכאורה של הסיפור ועד לדפיו האחרונים, המזעזעים, משתקף לעיני הקורא תיאור כיצד עולה — כביכול — שואה גרעינית לרדת על עמית ואויב כאחת.

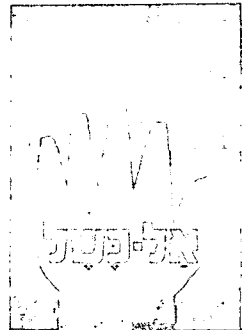
אין אולי תימה ששלטונות ארה"ב עשו מאמצים רבים לשכנע את קהל הקוראים כי אין תיאור זה אלא דמיוני בלבד. לימינם התיצבו מבקרים רבים — ביניהם איש-הגות-הגיון חריף-שכל ועצמאי כפרופ' סידני הוק, שאינו נמנה כלל על "אנשי-השלטונות".

בלי להיגרר אחר אימת-הבלהות ובלי להישאר אדיש למטריד את האנושות ברחבי תבל — ומבלי לקבל "יותר מדי ברצינות" שרשרת-הגורל הטכנית שבסיפור — יש לשער שגם לקורא העברי ענין במוזגה זו של מציאות ודמיון סביב הנושא המתואר — או הנרמז — ב"אליכשל".

ולאחר הקריאה — כדאי לו אולי, לקורא, להעלות במחשבתו צמד משפטים מן הספר הקטן אשר כתב ופירסם פרופ' סידני הוק כדי להעמיד את הציבור בארה"ב על דעתו בענין זה:

"אם נראה את "אליכשל" כאחד מסיפורי דמיונות-המדע (סאינס פיקשן בלעז), הרי אינו חסר מעלות, אך אין מחבריו מבינים לא את הרושץ' ולא את השיטה הפוליטית שהוא חלק נאמן בה. ואם הלז יקרא בתרגומו של ספר זה עשויים המחברים להיות, להפתעתם ולמורת-רוחם, בין מקבלי פרס-לנין". והוא מביע חשש "פן הגבר השפעת "אליכשל" והבהלה שהיא מצמיחה תשפיע על הקריה-המדיני, ויקוצץ אזי מאמץ-ההגנה האמריקאי".

עד כדי כך מגיעים הדברים. הקורא! "ראה — הוזהרת!"

"ד"ר סוכן 24" מתאר בצורה פשוטה ותמימה קורותיהם של לוחם-מתחרת נורבגי וחבריו בשנות הכיבוש הגרמני.

זהו סיפורם של אנשים צנועים, אשר שום מורא לא עמד בפניהם בלכתם ללחום מלחמת עמם וכבודו, עד לנצחון. אכזריות הכובש, דלות אמצעיהם הם, קשיי-טבע קיצוניים ואופק מדכך באשר לסיכויי המלחמה — כל אלה לא הרתיעו ולא החלישו רצונם העז להתנגד לכובש ולהילחם בו.

יש אמנם שתוך כדי קריאת הספר קשה, לעתים, שלא להעלות חיוך למקרא תמימות האופי הנורבגי, המתבטאת במעשיהם של צעירים אלה. בפרט נראה הדבר מוזר לנו, המכירים את המבצעים בארץ-ישראל בתקופת המאבק, לעימת זאת, מזדקרים לעין גבורתם השקטה, ישרם והגיונותם של נורבגים אלה — תכונות שלא נדחקו אצלם לקרן זווית, למרות הסבל הרב שהיה מנת חלקם.

הנורבגים, נראה שכאלה הם, כפי שהם מתוארים בספר זה וכפי שהם מיוצגים בדמותו של מיור יאן בירקאוי: שקטים, אמיצים, אהבי חופש ובדידות, ובעלי הומור דק ועדין.

נלמד מתיאורי ספר זה כיצד ניתן להוסיף ולהילחם, להכות באויב, ואף למשוך לפעילות אוכלוסיה אזרחית רעבה ועייפה, הנתונה לשלטון בוגדים-מבית וכובשים זרים מבחוץ, ובתנאים אלה לאגור כוח, להתארגן ולהרוח, איש-איש, את חלקו הצנוע למאמץ המלחמתי הכולל.

